

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**DE EXCELLENTI || DIVINAE GRATIAE NATVRA,|| & iis que
ad eam tùm obtinendam tùm conseruandam ||
requiruntur, de#[que] ipsius admirabili efficacia ||
DISPVTATIO,|| In inclyta et Catholica Academia ...**

**Valencia, Gregorio de
Stevartius, Petrus**

[Ingolstadt], 1576

Capvt Secvndvm, Quo, hæreticorum doctrina de corruptione naturæ &
impossibilitate ad implendæ legis, refutatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46873](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46873)

CAPVT SECVNDVM,
Quo, hæreticorum doctrina de corruptione nature & impos-
sibilitate adimplendæ legis, refutatur.

Vt videre est in
Confel. Aug. c. 6
& Lypseni an-
no 1551. edita
vt Cõcil. Trid.
proponeretur.

CXII. Quocirca ferendum non est, quod Lutherani negant, iustum
posse diuine legi satisfacere, vt peccata mortalia vitet. Et quanquã aliqui
rum concedant necessariam esse obedientiam, et obseruationem mandatorum,
vsq; adeo tamen illam inchoatam; & maneam esse volunt, vt non modò leuiter
omnia peccata vitare iustus non possit (nam si propter hoc solù inchoatam obe-
dientiam dicerent, non magnopere de vocabulo contenderemus) sed etiam, vt
cum iustus præceptum seruat, opus bonũ ex genere exercendo, mortaliter vitet
peccet, quamuis ex misericordia Dei venialiter: non quòd leuiter peccet, sed
quia facile Deus ignoscit. Procedere namq; auit, tale opus à voluntate Deo re-
belli, à corde contumaci, ab intellectu obtenebrato, ab appetitu sensiuo re-
pugnanti legi Dei; & deniq; ab horribili, vt ipsi vocant, deprauatione totius
nature, atq; adeo à peccato originali, quod semper manere in renatis putant. Et
cum S. Petrus dicat: Hoc enim facientes, nõ peccabitis aliquando: Ipsi contra hoc
facientes, semper peccare, non verentur dicere: In quo, quis non videat, quomodo
secum pugnent? quàm & impiè & absurde loquantur.

CXIII. Si impossibile iustis est, etiam cum Diuino auxilio, legi satisfacere,
ita, vt nullum præceptum plenè possint adimplere; qui igitur mortaliter
peccant, non præstando, quod præstare non possunt: quomodo (quod necesse est,
si quis peccat) contra Dei voluntatem, et præceptum faciunt? quippe qui ne-
quaquã frustra, ne dicam crudeliter, vult in hac vita hominẽ præstare, qui
facere nullo modo potest: aut si nihilominus mortaliter peccant, & contra vo-
luntatẽ Dei faciunt? Quid est, quòd hortatur Deus passim in Scripturis, con-
ad legis obedientiam? cur præmium pollicetur propter illam? nunquid placet
Deo offensa eius?

Deutero. 30. &
Matthai 11.
Iacob. 1.

Ita in ca. 6. Con.
Aug. & Philip.
in loco de bonis
operibus, & Kẽ-
nit. cõtra ca. 11.
Sess. 6.

CXIII. Placet (inquiunt Lutherani) Deo manca obedientia iustis,
propter merita Christi Domini, cui iustus per fidem est reconciliatus, quoniam
in se contaminata sit, & digna damnatione. Egregios encomiastas Christi
meritorum eius, qui vsq; adeo amantem peccati eum faciunt, vt teo cruciatu,
tam acerbam mortem subierit, vt opera, quæ secundum se, istorum seruorum
peccata verè sunt damnatione digna, æterno Patri grata essent. Hocne est
Christum venisse ad destruenda peccata, & nõ potius, vt eorum susciperet pe-
trocinũ? Quanquã, qui potuit Christus mereri id, quod est impossibile? Quod
verò magis impossibile, quàm placere Deo peccata, propter quamcumq; causam
extrinsecam? quandoquidem intrinsecum illis est, vt diuina voluntati satisfac-
sentur, displiceantq;.

CXIV.

CXV. Igitur, ut has Lutheranorum tenebras discutiamus, intelligere oportet, quamuis Deus hominem initio rectum naturaliter, fecerit (ut supra exposuimus) non tamen præcepisse, ut bona opera ex illa rectitudine & integritate iustitiæ originalis prodirent: sed ut præcepta aliò qui data homini secundum ipsius naturam specificam, quam semper retinet, exequi moraliter posset; auctus est dono iustitiæ, ut supra vidimus. Nusquam tamen præceptum extat, quo iussus sit ex ea iustitiæ originali operari, ut isti homines somnariæ videntur, contra aperta Scripturæ testimonia allata, quibus cum obedientia, & obseruantia legis, quæ iam utiq; præstari potest, probetur; non obscure indicatur, per præcepta solùm iniungi actus bonos, qui fieri sine iustitiæ originali possunt. Certè; si Deus præcepisset opera ex iustitiæ originali rectitudine fieri, quæ ipsius est providentiæ suauitas, ita homini prospexisset, ut iustitiæ originalis aliqua via recuperare posset, ne perpetuò oporteret eum legis esse præuicatorum. Sicut iam etiam via patet recuperandi gratiæ, quæ ad viuanda omnia mortalia peccata, & ad consequendam beatitudinem est necessaria.

CXVI. Ex hoc unico fundamento posito, omnis hæreticorum doctrina de inchoata obedientia refutatur. Nam si nõ absurdissimè procedere in sua doctrina velint, hoc in primis debeant ostendere; non modò hominem præcepto obligari ad actiones exercendas; sed etiam ad illam circumstantiam, ut videlicet ex rectitudine iustitiæ originalis procedant. Quod cum nunquã probare possint, frustra inchoatam obedientiam dicunt, opus à natura profectum, nondum penitus integritati pristina restituta: frustra id opus propterea peccatum mortale appellant ex naturæ imbecillitate, licet non (ut inquirunt) contra conscientiam, cuiusmodi est opus malum ex genere: frustra deniq; plerq; alia absurda suscipiunt, ut monstrent, quomodò & à quo lex plenè obseruetur: quale est illud, quod^a Bucerus dicit, Deum esse, qui præcepta pro nobis seruat: nec minùs crasse^b Kemnitius; quod nos perfectè facere præcipimur, neque exequi possumus; Christum adimplere, in quo proinde legi satisfacimus.

CXVII. Scilicet, Deo, & Christo Domino data sunt præcepta, ut cum ab illis seruata fuerint, tunc demum sit legi satisfactum; illos oportet ieiunare, credere, poenitere, sperare &c. Si ita isti Theologi interpretantur id quod ipse legislator Deus inquit: Mandatum quod ego præcipio tibi hodie, non supra te est &c. sed iuxta te est sermo valde in ore tuo, & in corde tuo, ut facias illum: Et quod Christus etiam illi^d adolescenti aeternæ vitæ cupido cõsuluisset, ut mandata seruaret, nã difficulter nobis persuadebunt, se puro verbo Dei nisi germanè ipsius sensum penitus percipere. Credemus potius^e Tertulliano, ^f Ambrosio, ^g Basilio, ^h Chrysostomo, ⁱ Hieronymo, ^k Augustino, aliisque Catholicis Doctoribus, qui omnes, ex diuinis Scripturis didicerunt, hominem cum Dei

a Lib. de cõcordia controu.
b cõc. c. 11. Sess. 6

c Deut. 30.
d Matth. 19.
e li. aduert. Marcionem.
f li. de Iacob. & vita be. c. 3.
g in regulis Monach. c. 83.
h Hõ. 7. de laudib. D. Pauli.
i In exp. Symboli ad Damasum.
k de nat. & grat. c. 43. & 69. & de gra. & lib. arb. c. 16.

In Con. Arauf.
can. 25. & Trid.
c. 11. & Can. 23.

auxilio, ita posse legem Dei seruare, vt mortalia omnia peccata vitet, quous interdum in leuia incurrat; idq; etiam ab Ecclesia est definitum.

CXVIII. Mitto, istos non nisi aërem verberare, cum in homine ea per gratiã sano, peccatũ originale manere semper clamitant, à quo omnia operantur; cum horribilia illa monstra singat supra memorata. Nisi forte quãdam dicunt voluntatem rebellem, intellectum obtenebratũ, cor contumax, terribilem naturæ deprauationẽ, declarare tantũ volunt, quod ipsi in se (quoniam Ecclesie ac Deo rebelles sunt, & contumaces) iure experiuntur. Certè, quoniam gratiam est receptus, facultatem iam habet omnia peccata mortalia vitandi, vt supra explicauimus: ac proinde cum ita sit per gratiã, habitualiter ad Deum conuersus, peccato originali caret; quippe, quod (vt aliàs est declarandum) priuatiua est huius habitualis conuersionis ad Deum immediatè, propter peccatum Adæ in homine subsecuta. Vnde fit, vt, nec si iterum homo, propter proprium peccatum eam priuationem incurrat, meritò peccato originali obstrictus dici possit, quia iam non immediatè propter Adæ peccatum, sed propter proprium peccatum, auersus est à Deo. Multo verò minùs, peccato originali tenetur, qui ad hoc iustus perseverat. Quod verò is etiam maneat obnoxius leuioribus culpis, non est, quod tam horribiliter exprimat, quàm isti faciunt.

CXIX. Prætereamus porrò scripturæ locos, quos iidem heretici deprauant, vt iustorum obedientiæ laudem detrahant, quam illi, eadem S. Scriptura tribuit. Sunt illa sæpius à Catholicis explicata. Quoniam vni dissimulare non possumus, quo^a Philippus & Kemnitius vtuntur: Cum feceritis, inquit Christus) omnia quæ præcepta sunt vobis, dicite, quia serui inuitiles sumus, quod debuimus facere, fecimus. Minimè igitur legi satisfacimus, sed peccamus illam adimplendo. Non vident acuti Theologi, quid hac interpretatione efficiant; videlicet concludunt (si ita locus exponitur) Christum Dominum nos in luculentum mendacium, idq; duplex, impulsisse.

CXX. Nam si eius, quod dicimus, serui inuitiles sumus, sensus est: inchoatè obediuimus; perindè erit atque dicere, non omne id, quod præcepto notatur, nos fecisse; ita mentiemur illud dicentes: Postea quã omnia fecimus. Inno. Si legi obedientes peccamus; falsò dicemus, quod debuimus facere, fecimus. Nemo enim id, quod peccatum est, debuit facere. Ergò, vt ne mentiamur verba illa, Serui inuitiles sumus, non ad mancã obedientiã, & qua sit peccatum, referenda sunt; sed ad animum submitendum confundendumq; pertinent, quod cum tot beneficiis diuinis sumus affecti, non satis sumus grati; vix aliquod maioris perfectionis obsequium, præter id quod est debitum, Deo prestamus. Ita, premi potiùs eo loco aduersarij poterunt, ex quo non obscure patet accidere, vt quis totum id, quod iussus est, seruauerit.

a Vbi supra.
Lucæ 17.

CAPVT